

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj: Ötásbós petisórt 5 kr. Nagybobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, akur szerint a legolcsóbb árért.

Előfizetési árak: Helyben es postán küldve: Egy évre 10 frt — kr. 1/2 évre 2 frt 50 kr.

Testvérharcz.

Hogy nevezünk azokat, kiket egy haza tálál kebelén? Nemde ezek a legközelebbi — testvérek?

Mily boldogság lehet az midőn az ily testvérek az egyetértés szent kötelékei által vannak egymáshoz csatolva!

S mily leverő, midőn a visszavonás átkos öröge ulti fel sátorát egy nemzetben, hogy ellenségekké tegye egymás iránt azokat, a kik már a természetből is a legbensőbb barátságra voltak utalva.

Nem egy nemzet van pedig ez utóbbi szomorú sorsban. Szegény Spanyolország!

Hogyan ota omlik itt már a szép ország fiának vére. Testvér testvér ellen harczol; az apa nem kiméli fiát, ha a csatamezőn szemben áll vele.

Mennyire le van itt aljasítva az emberi méltóság! Körülbelül egyenlőnek mondható már most a két hadviselő fél ereje.

Eltfogódik az ember keble, midőn a borzasztó eseményekre gondol. Az ónédek pártja egy emberért támadt fel s szállt a csatásokra, hogy megverje, tönkre tegye azokat, kik a szabadságot akarják otthonossá tenni a szép spanyol földön.

Igy boszolja meg a gondviselés azt a nemzetet, a melynek keblében felbomlott az egyetértés.

Ha a közelebbi napok tudósításai nem csálnak, akkor talán remélhetnénk a köztársasági párt diadalában.

A kecskeméti Népkör az egyesült közjogi ellenzéknek bizalmat szavazott, s annak üdvözlését küldé.

A központi ellenzék kör választmánya tegnapra az önálló magyar jegybank tárgyában négyülést hirdettetett, s az elé a következő határozati javaslatot terjesztett.

Ha úgy volna! Félhivatalos jelentés szerint, a pénzügyminiszterumban nincs oly egyén, a ki magyarul ne tudná teendőit végezni.

A kassai esküdtzsek sajtóport indít a „Neues Pester Journal” ellen, a miért ez a „Haladás”-t érdeklő határozatát becseltemek monda.

Idők tanuja. A segesvári törvényszék — egy tag kivételével — „hivatali banagság” miatt fegyelmi kereset áll vétezt. Az illetők egyébiránt oly magyar királyi hivatalnokok, a kik nem tudtak még — magyarul sem.

Bartal miniszter leköszönt mindazon állásáról, a miket a pénzügyminiszternek eddig elfoglalt.

Az országos honvédségelző egyet közgyűlése május 3-án délelőtti 11 órakor lesz a képviselőházban.

A debreczeni baloldali párt bizottsági gyűlése. — A Tisza Kálmán és követőinek eljárása a tegnapi tartott bizottsági gyűlésben a t ö b b sé g által helyeseltetett.

Most nem így történt. Amint ő előadta a balközéps párt állását és viselt dolgai, az azelőtt szokásos lelkes éljenz és nagy részben maradozott; s mikor a november 7-ikei határozat igazolására került a sor, lassu moraj és köböngés jeleztek a jelenlévők tekintélyes részének nem helyeslést, annyival inkább, mert csak kevéssel azelőtt bitemányvalnak, melyben az 1867-iki program fentartása erősen hangsúlyoztatik, és pedig kétszer annyi bizottsági tag által, mint a mennyi ezuttal szavazott.

A jogakadémia reformja tárgyában március 30-ától apríl 3-ig Mészáros Ferenc min. tanácsos elnökelelt tartott értekezletet megállapodásokra jutott: A tanfolyam a jogakadémiaikon négy év, ugy azonban, hogy a kik csak a jogtudományokból akarnak államvizsgát tenni, a harmadik esztendőben vagy a jogtudomány, vagy az államtudományi foyamat választhatják, és ezzel tanulmányaikat bevégezhetik. A felvételi vizsgák megszűnnek, és ezek helyébe a budapesti egyetemen fenálló két helyébe: a jogtudomány és államtudományi vizsgák lép be oly szervezettel, mint a budapesti egyetemen. — Akik az akadémián a négy évi tanfolyamot bevégezte, bármelyik magyarországi egyetem egyszersen jelentkezhetik a szigorlatra. A tanszékek száma, tekintettel a fenfoglalt viszonyokra egyelőre kettővel szaporították, és így nyolc tanszék lesz. Az igazgatóságok megszűnnek, helyükbe a rendes tanárok közül évenként választandók lépnek, ugy hogy az illető jogakadémiaik ezuttal egészen a jogi karok szerveztével és nevével fognak birni. A tandíjak a budapesti egyetem mintájára szerkesztetnek, a tanárok közül bárki a köteles tantárgyakon kívül a megszabott tandíj mellett tetsző szerinti specialis colloquiumokat tarthat, sőt azok tartására kötelezve is van, a mennyiben az általa előadandó tárgyak órá-száma a hetenkinti tíz órát meg nem üné. Ezenkívül tandíj elvezése mellett magántanárok is tartandók előadásokat. A magántanulás a jogakadémiaikon ezen év október havától fogva teljesen megszűnik. Csak is kivételes esetben adhat a miniszter egyeseknek engedélyt, hogy az egyik vagy a másik alapvizsgát letehessek.

A IX-es albizottság jelentése a 21-es bizottsághoz. (Folytatás.) Bányászati kiadási előirányzata: a) A fémhányak közül csak azok tartandók fen, melyek haszonnal tekintendők, vagy a fenállásuk közgazdasági tekintetből, vagy a magán iparra való hatásuknál fogva szükségesek. b) A vasművek, a magán ipar kezébe lesznek bocsátandók, s a czéliből fokozatosan eladandók, szükség esetében beszüntetendők. c) A közszénbányákra néve ugyanazon eljárás ajánlatik, mely a vasművekre előzőleg kijelentetett.

Ezek alapján a bányaművek eladásából a költségvetési mérlegbe semmi bevétel sem tétetik fel és 1875-re 250,000 frt, 1876-ra 300,000 frt és 1877-re 300,000 frt levonás hozatik a bányászati kiadásainál javaslatba.

Az államnyomdának az egyetemi nyomdával leendő egyestése javaltatik — és megjegyzetük, hogy a tárgyban már a miniszterium intézkedett is.

Rendkívüli kiadások: A dohány jövedelmétől új építkezésekre előirányzott 1875-re 240,000 frt, 1876-ra 248,000 frt, 1877-re 230,000 frt, és mivel ily szükségletek előrelátólag évenként fognak lenni, a rendes kiadások közt kell azoknak felvetetnők, amennyiben pedig a szükséges építkezések 100,000 frtból fedezhetők — a kitétt összegek többlete megtakarítandó.

Beruházások az erdőszetnél: a mennyiben nélkülözhetelenek, mint a birtokrendezésre és elkülönböztetésre szükségesek 1875-re 120,000 frt, 1876-ra 100,000 frt, 1877-re 83,000 frt hozatik javaslatba.

A sójövédelmét előirányzott 5000 frt a bár csekély megtakarítások által fedezhető lenne, kihalványon.

A földművelési építkezésekre előírt 20,000 frt az évre ugyan meghagyható, de jövőre néve kihalványon.

A vajdahunyadi vár helyreállítására felvetett 30,000 frt meg 1875-re meghagyható, azonnal azonban kitérendő.

A vasuti építkezési feladatok megkezdését mint szükségesnek említi, s ennek keresztülvitele folytán az előirányzott 150,000 forint kiadásból 70,000 forintot megtakarítatónak véleményez.

A budapesti összekötő vasutára néve kimondata az albizottság, hogy a czéla csak annyi összeg fordítandó, mennyit a megkötött szerződés szerinti kötelezettség miatt elhasználni nem lehet. Az el nem használt munklatok is pedig három éven át egyenlően lennének végrehajthatók; ugy hogy évenként 1300,000 forint lenne a czéla fordítandó.

A károlyváros-fiumei vasut építésére előirányzott összegből az ide vonatkozólag tett számítás szerint 600,000 forint törölhető lesz.

A károlyvárosban szándékolt pályaudvar építése ez idő szerint mellőzendő. Fiumében pedig csak a jelenlegi pályaudvar rendezése és bővítése javasoltatik. Ezen ajánlat alapján az a czéla előirányzott 400,000 forint helyett 100,000 forint elégséges lesz.

A fiumei kikötő építésére törvényhozási lag megszavazott 1320,000 forintnak első fele erejéig a miniszter által kötött szerződések helyesléssel fogadtattak; a hátralévő rész azonban a forgalmi viszonyok fejlettségéig korábban lesz igénybe veendő.

Az államvasutak számára beruházások címén előirányzott 1000,000 forint kihalványon mindaddig míg ezen vasutak forgalma s ezzel karöltve a tiszta jövedelem szaporodik fog.

Földművelési ipar és kereskedelmi miniszterium költség előirányzatára néve a következő észrevételek tétetnek: A meter-mérték behozatala előtt, az a czéla előirányzott összeg felesleges lévén, kitérendő.

A gazdaság különböző ágainak emelésére előirányzott 126,000 forint helyett 100,000 forint elegendőnek véleményeztetik.

Az egyes tanintézetek, vagy népiskolák segélyezéséről szóló tételnek mint a közoktatási ügy körébe tartozók kitérendők.

A gazdasági tanintézetek a közoktatási miniszter hatáskörébe lennének bocsátandók.

A keszthelyi gazdasági tanintézet megszüntetése, s átalakítása iránti terv helyeseltetik, valamint az is, hogy az ilyen formán megtakarítandó összeg, a kassai intézetre fordítassék.

A mostoha pénzügyi viszonyok a terjesztést és fejlesztést, semmi ténem nem engedélyez, a gazdasági tanintézetek költségei az 1874-ik évi szerint lennének a közelebbi évekre is meghagyandók.

Az állami — lótenyésztés — intézetek 1875-re tervezve van. kiadás: 2746.283 forint rendkívüli 120,000 forint, összesen 2866.283 forint; bevétel: 2089.524 forint.

Noha ezen intézetek közgazdasági és honvédelmi szempontból szükségesek; mégis ezek tovább fejlesztését a jelen pénzügyi viszonyok nem engedik, ez okon, és mivel az albizottság elérkezettnek hiszi azon időt, hogy ezen intézetek eredeti rendeltetésük céljához visszatértessek; ajánlja a lovak létszámának fokozatos kevesbitését, még pedig úgy, hogy már ez évben azok fentartására a ménes birtokok jövedelme elegendő legyen.

(Folyt. köv.)

Isten dicsőségére.

Hajmeresztő eset történt Hód-Mező-Vásárhelyen. Szabó nazárenus 1 1/2 éves ritka szépségű gyermekét az „Urnak” engedéltől áldozatul lemezárta. A dolganak híre menő, a városi rendőrség beleszállította a bünyevitő törvényszéknek. A tényállás, mint a „P. L.”-nak írják, a következő: múlt héten helyi reggelen midőn Szabó fölébrét, kinyilatkoztatja feleségének, hogy neki megjelent a „szentlélek” és megbágyta neki: a nazárenusok büneit az általa megengesztelik, hogy az „Urnak” véraldozatot hoz; megbizta a nejt, hogy azonnal két tanut hívjon a szükséges imádságok elmondására. A legborzasztóbbat még nem is sejtő nő csakhamar előbirta a rajongónak anyját és novéret; reggeli 9 óráról déli 12 óráig szolozsmákat énekeltek és most tudatá Szabó, hogy másfél éves gyermekét követelt az „Ur” áldozatul. A megremült nő lebeszélési iparkodtak a rajongót borzalm tetteről, és a gyermek helyett bárányt vagy tyukot ajánltak; Szabó megmaradt elhatározásánál, elővette a gondosan megkésztörölt baltát, lefekteté a szegény gyermeket az asztalra és több ügyetlen vágásával elválasztá a fejét a testétől! Elfogatásánál az nyilváníotta Szabó, hogy meg van győződve, miszerint az „Ur”-nak tetsző áldozatot hozott, mert különben visszatartotta volna karját, még mielőtt a halálós vágást végrehajtotta, a mint történt ez Ábrahámmal, mikor fiát Jehováknak fel akarta áldozni. Hód-Mező-Vásárhelyen a nazárenusok egyháza több ezer hívőből áll, van templomuk és papjuk.

ÚJDONSÁGOK. * Előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy az előfizetési pénzt mielőbb sziveskedjenek beküldetni, hogy a lap szétküldésében fenakadás ne történjék. * Nyilt számadás. Folyó hó 5-én a színházi nyugdíjalap javára rendezett előadás eredményét van szerencsém ekövetkezőben tudatni. Jeyek árából bejött 478 frt. 10 kr. napi költségre levonott 80 frt. maradt 398 frt. felvül fizetésekből 41 frt. 60 kr. 8 sz-

geden jól talált hamis s, és 10... AH KÁROLY. Főmunkatárs: MAHI KÁROLY. yilttér. Hirdetés. Gutman Mór. Friedman Adolf. do szöllő. 5 kr. 30 - 50 - 25 - 215 2-3

